

Arengutest taimekasvatuse ja mesinduse kokkupuutepunktides

24.03.2018, Nelijärve

Tago Holsting

EFSA

Euroopa Toiduohutusamet

teadusliku riskihindamise asutus toidu- ja söödaohutuse, toitumise, loomatermise ja loomakaitse ning taimetermise ja taimekaitse valdkonnas

Teaduspõhine ja põhjalik

Maaeluministerium lähtub taimekaitsevahenditega seotud küsimustes teaduspõhistest argumentidest – hääletab Brüsselis nendest lähtuvalt.

EFSA

About ▾ News ▾ Discover ▾ Science ▾ Publications ▾ Applications ▾ Engage ▾

Home > News > Neonicotinoids: risks to bees confirmed

28 February
2018

Neonicotinoids: risks to bees confirmed

 Print

 Twitter

 LinkedIn

 Facebook

EFSA

28. veebruaril 2018 väljastas EFSA oma ametliku hinnangu, milles kinnitas, et:

- Viis läbi põhjaliku uuringu kolme neonikotinoidi – klotianidiin, tiametoksaam ja imidaklopriid – mõjust nii meemesilastele kui ka kimalastele ja erakmesilastele
- Jõudis järeldusele, et enamuses oma kasutusvaldkondades kujutavad need toimeained mesilastele ohtu (eelkõige jäägid pinnases)
- Täiendas vastavalt oma “Juhendit taimekaitsevahendite riskide hindamiseks”

EFSA

Hiljaaegu lekkis väljaannetele “The Guardian” ja “Politico” Euroopa Komisjoni sisedokument, mille kohaselt valmistatakse lähtuvalt EFSA hinnangust nende kolme neonikotinoidi puhul kas

- Jätkuvateks kasutuspiiranguteks
- Või täielikuks keelustamiseks avamaakasutuses

EFSA soovitab – otsustavad liikmesriikide esindajad.

MeM toetab kasutuspiirangute jätkamist.

Euroopa Parlament

Euroopa Parlament võttis 1. märtsil vastu resolutsiooni “Euroopa Liidu mesindussektori väljavaated ja probleemid”

Resolutsiooni algatas Ungari Mesinike Liitu õhutusel Ungari MEP **Norbert Erdös**

Kokku 72 punkti, millest taimekaitsega seotud 9.

Euroopa Parlament

33. ...otsuste tegemise protsess peab põhinema alati teaduslikul hindamisel ja teaduslikel järeldustel;

34. ...keelustama need pestitsiidide toimeained, sealhulgas sellised neonikotinoidid ja süsteemsed insektitsiidid, mis on teaduslikult tõestatult ... mesilaste tervisele ohtlikud; kutsub samal ajal üles kasutama mesilastele ohtu kujutavate toimeainete asendamiseks ohutuid alternatiivseid tooteid või põllumajanduslikke meetodeid ...

Euroopa Parlament

35. ...jälgima ... tähelepanelikult EFSA suuniseid, mis käsitlevad taimekaitsevahendite mesilastele avalduva mõju hindamist, ning kutsub liikmesriike üles neid rakendama;
36. rõhutab, et mis tahes toode, mis sisaldab ainet, mis on tunnistatud mesilastele kahjulikuks aineks põllumajanduses kasutamise korral, tuleks tähistada märkega „mesilastele kahjulik“;
37. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama viivitamata konkreetse ajakavaga teadusuuringuid, et uurida kõiki mesilaste tervist ohustada võivaid aineid;

Euroopa Parlament

38. rõhutab, et süsteemsete taimekaitsevahendite pikaajalist mõju alahinnatakse; tunneb heameelt hiljuti vastu võetud katseprojekti üle, mille raames tehakse pestitsiidide kasutamise keskkonnaseiret meemesilaste uurimise teel;

39. tunnistab, et sõltumatute, vastastikku hinnatud teaduslike tõendite kohaselt on mesilaste vastupanuvõimet nõrgendanud oluliselt kumulatiivne kokkupuude kemikaalidega, mistõttu nad ei suuda toime tulla selliste stressiteguritega nagu vihmased aastad, nektari vähesus, haigused või parasiidid;

Euroopa Parlament

40. tuletab meelde ... direktiivi ..., millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks, ning eelkõige selle artiklit 14, mis kohustab kõiki põllumajandustootjaid rakendama alates 2014. aastast ... integreeritud taimekaitse üldiseid põhimõtteid, ja artiklit 9, milles on sätestatud õhust pritsimise üldine keelustamine;

41. juhib tähelepanu sellele, et EL on kehtestanud ajutised piirangud nelja neonikotinoide sisaldava insektitsiidi (klotianidiini, tiametoksaami, imidaklopriidi ja **fiproniili**) kasutamisele, et vähendada nende mõju mesilastele;

Küsimus: kus on peidus nali?

Euroopa Parlament

EP resolutsioon on seadusandlik **initsiatiiv** – soovitus Komisjonile astuda samme resolutsioonis osutatud suunas

Komisjon vaatab resolutsiooni läbi, teeb direktiividesse/määrustesse jms. oma äranägemisel ja liikmesriikidega konsulteerides parandused ning saadab tagasi parlamenti kinnitamiseks.

Euroopa Liit...

... liigub õiges suunas

Meie peame silma peal hoidma oma

- Maaeluministeeriumil
- Riigikogu liikmetel
- Eestist valitud Europarlamendi liikmetel
 - Kiidusõnad Indrek Tarandile – reageerib!

Eesti Põllumajandus- Kaubanduskoda

Möödunudsuviste traagiliste sündmuste järel OÜ Artocarpus mesilas leppisid EPKK ja EKMÜ omavahel kokku, et taimekasvatuse ja mesinduse konfliktikohti tuleb arutada ja lahendusi otsida asjatundjate kitsamas ringis

- Lähtuda faktidest
- Keskenduda lahendustele
- Vastastikuse lugupidamise õhkkonnas

Eesti Põllumajandus- Kaubanduskoda

EPKK korraldamisel tuli 01. märtsil Mäos kokku
“Taimekaitse ja mesinduse sümbioosiseminar”

Esindatud organisatsioonid/asutused:

- EPKK
- EKMÜ
- EML
- Mesinduse Koostöökogu
- Maaülikool
- Maaeluministerium
- Põllumajandusamet
- jt.

Sümbioosiseminar

Töö toimus rühmades.

Ülesanded rühmadele:

- Defineerida probleemid/konfliktiallikad
- Pakkuda probleemidele välja (realistlikud) lahendused

Sümbioosiseminar

Tulemused:

Konfliktiallikad/probleemid ja nende lahendused jagunesid 4 valdkonda:

- Taimekaitsekoolitused
- Sanktsioonid ja kompensatsioonid
- Kommunikatsioon
- Järelevalve ja selle meetodid

Sümbioosiseminar

Taimekaitsekoolitused

- Koolituskava pidev ajakohastamine ja uuendamine – tegeleb PMA, tegevus pidev
- Mesinduse ja taimekaitse uuendatud materjalid veebis saadavaks – koostöös EPKK ja EKMÜ, mai 2018 lõpuks
- Tolmeldajate teema lisada vabatahtlikele TK koolitustele – EPKK, 2018
- Koolitajate koolitamine ja kontrollimine – MeM, PMA, tegevus pidev

Sümbioosiseminar

Taimkaitsekoolitused

- Taimkaitsetöötajate ja KSM ettevõtete mailide andmebaas, kuhu saata iga-aastaselt infot – PMA hakkab 2018 koguma
- Mesinike teavitamine taimkaitsest – EKMÜ korraldab läbi Mesindusprogrammi (algas täna Madis Ajaotsa ettekandega)

Sümbioosiseminar

Sanktsioonid ja kompensatsioonid

- Regulatsioonide kaasajastamine (trahvid, toetuste vähendamine) - MeM, juba töös
- Kompensatsioon mesinikule / kahjutekitaja peab võtma vastutuse – kõik, teavitamine
- Juhtumitest operatiivne PMA teavitamine, teadlikkuse tõstmine – mesinike organisatsioonid, EPKK, pidev
- Taimekasvatajate omavaheline (enese)kontroll – teavituskava, pidev
- Glüfosaadi jt taimekaitsevahendite mõju arutelu – PMA, 2018 I poolaasta *****

Sümbioosiseminar

Kommunikatsioon

- Kommunikatsioonis seisukohad faktipõhised, arvestada võimaliku mainekahjuga nii mesindusele kui põllumajandusele tervikuna – kõik organisatsioonid, pidev
- Kokku leppida sektori eestkõnelejad - kõik organisatsioonid, ASAP
- Koostada meediaplaan teemade selgitamiseks osapooltele ja avalikkusele – koordineerib EPKK, märtsi lõpuks

Sümbioosiseminar

Kommunikatsioon

- Enne TK-tööde algust teavitada, et tuleb jälgida reegleid – vastavalt komm-plaanile
- Kampania, et taimekasvatajad võtaksid mesinikega ühendust – vastavalt komm-plaanile
- 14. aprill – künnipäev: kampania, et kui taimekasvataja ei ole mesinikuga ühendust võtnud, siis mesinik võtaks ise taimekasvatajaga ühendust, sh koostöö positiivne lugu – vastavalt komm-plaanile

Sümbioosiseminar

Kommunikatsioon

- Mesinike infoallikate ning kanalite kaardistamine ja koondamine – EKMÜ, märtsi lõpuks
- Üle vaadata ja kaasajastada suhtlemise head tavad ning 10 käsku – EKMÜ, EPKK, MeM, märtsi lõpuks

Sümbioosiseminar

Järelevalve ja meetodid

- Tuule andmete kontrolli metoodika – PMA, 2018
- Järelevalve ja tulemused nähtavamaks, st. tulemustest teavitamine, statistika ning ka konkreetsete juhtumite tulemused – PMA, koheselt
- Reageerimise operatiivsus ja sellest teavitamine – PMA, töös

Sümbioosiseminar

Järelevalve ja meetodid

- VTA osaluse arendmine (kui hukkumist ei põhjustanud TKV, siis mis põhjustas?) – MeM, 2018
- PRIA kaardile hea taimekaitsetava kiht – EPKK kirjutab PRIA-le
- Taimekasvatuseettevõtete sertifitseerimine mesindusega sümbioosis olevaks - EPKK koos mesindusorganisatsioonidega

Kommunikatsioonikava

- Toimus koosolek 22. märtsil 2018
- Osalesid
 - EPKK
 - EKMÜ/koostöökogu
 - MeM
 - PMA

Kommunikatsioonikava

VÄÄRKASUTUST EI AKTSEPTEERITA!

- TKV väärkasutust ei aktsepteeri (nulltolerants)
 - Mesinikud (teavitavad teadlikult taimekaitseinspektorit)
 - Järelevalveasutused (reageerivad teavitusele operatiivselt ja menetlevad põhjalikult)
 - Korralikud taimekasvatajad (väärkasutaja satub põlu alla)

Kommunikatsioonikava

TAIMEKAITSETÖÖ ON VAJALIK!

- Taimekaitse on osa taimekasvatusest
- Ka mahepõllunduses on taimekaitse
- Küsimus on preparaatides ja nende õiges kasutamises

Kommunikatsioonikava

TEAVITA! TEADLIKULT!

- PMA-l kulub palju ressursse “valeväljakutsetele” – nt. prits on põllul, aga taimekaitsevahendid pole
- 2018 jooksul lubati koostada “TKV väärkasutaja väälimääraja”, et valeväljakutsete hulka vähendada.
- PMA soovib, et neid põhjendatud kahtluse korral alati teavitataks, sest nad ei saa iga põllu kõrval valvata

Kommunikatsioonikava

ANNA ENDAST TEADA – EDU VÕTI ON SUHTLEMISES!

- Tuttavale on palju keerulisem “käru keerata”
- Infot vahetama ja õppima ei pea alati koolitustel ja teabepäevadel – seda saab teha ka kahe oma eriala inimese omavahelises vestluses

Pidagem endast lugu!

Eelpoolkäsitletu kehtib seaduslike mesinike puhul

- Seaduslik mesinik võib rahuliku südamega
 - Pöörduda taimekasvataja poole
 - Pöörduda veterinaarametniku poole
 - Pöörduda taimekaitseinspektori poole
- Seaduslik mesinik peab lugu endast, oma mesilastest ja teistest mesinikest

Pidagem endast lugu!

Korralik kodanik on kohustatud juhtudel, kus tal on tekkinud põhjendatud kahtlus, et toime on pandud seadusrikkumine, teavitada sellest asjakohast riigiasutust.

Salamesinik (vrlid. salaviin, salasigaretid, salakütus), saab TKV väärkasutuse kahtluse korral samuti igale poole pöörduda, aga kas ta ikka hakkab endale tähelepanu tõmbama?

Pidagem endast lugu!

Salamesinik:

- Pole ennast allutanud veterinaarkontrollile – keegi ei tea, millised haigused ja parasiidid tema mesilas võivad paljuneda
- Pole ennast allutanud toiduohutuskontrollile – keegi ei tea, millistes tingimustes ta mett käitleb ja mis seal sees leiduda võib
- Aga küsib mee eest sama hinda, kui need mesinikud, kes teevad kulutusi bio- ja toiduohutusele

Pidagem endast lugu!

EPKK (korralikud taimekasvatajad) on võtnud seisukoha, et nad ei aktsepteeri TKV väärkasutust ja väärkasutajaid.

Millal lõpetavad korralikud mesinikud salamesinike aktsepteerimise?

Pidagem endast lugu!